

Bet. o. lovf. vedr. social bistand

Til lovforslag nr. L 42. Betænkning afgivet af socialudvalget den 6. december 1983

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand

(Ændring af reglerne om hjælp til hjemmeboende handicappede børn samt ændrede regler om støtte til erhvervelse af motorkøretøjer til personer med invaliditet)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget henvendelser fra:

Bolig-, Motor- og Hjælpemiddeludvalget,
De Samvirkende Invalideorganisationer og
Landsforeningen af Vanføre.

Der er af socialministeren og et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til bemærkningerne.

Udvalget har ved behandlingen af lovforslaget lagt vægt på, at kriteriet for tildeling af støtte til invalidevogn (funktionsevnekriteriet) samt det nærmere indhold af begreberne »vidtgående handicap« og »kronisk lidelse« præciseres efter forhandling med De Samvirkende Invalideorganisationer.

Herefter indstiller et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres, centrum-demokraternes, fremskridtspartiets og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af socialministeren stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Et *mindretal inden for mindretallet* (fremskridtspartiets medlem af udvalget) udtaler, at både ophævelsen af bagatelgrænsen og de nye regler om hjælp til invalidebiler betyder en forenkling af gældende lov. Fremskridtspartiet hilser enhver oprydning i lovjunglen med tilfredshed.

Fremskridtspartiets indstilling til socialhjælp er, at den i videst muligt omfang skal

være hjælp til selvhjælp, og det bliver der større mulighed for ved, at der indføres et funktionsevnekriterium ved ydelsen af hjælp til invalidebiler.

Et *andet mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet finder, at det er samfundets opgave at afhjælpe de særlige problemer, handicappede har på grund af deres handicap, på en sådan måde, at man kan opfylde en målsætning om normalisering og integrering af handicappede i det øvrige samfund. Herved vil man dels kunne hjælpe den enkelte, dels ved indsats, der i højere grad er forebyggende, kunne undgå skader, der måske på længere sigt ville indebære større samfundsmæssige omkostninger.

Mindretallet er endvidere af principielle grunde overordentlig betænkelig ved bemyndigelsesbestemmelser i bilstandsloven og finder ikke, at der skulle være nogen begrundelse for at støtte forslaget herom i dette lovforslag.

Mindretallet ønsker dernæst at gøre opmærksom på, at lovforslagets bemærkninger til den foreslåede ændring af § 48. både vedrørende bagatelgrænsen og fritagelsen for personer med »lav indkomst« under ingen omstændigheder vil forenkle eller formindske arbejdet i socialforvaltningen, idet den kon-

krete vurdering af det, der i socialministerens svar til udvalget kaldes behovskriterium, kræver arbejde.

Det bør i den forbindelse fremhæves, at afskaffelsen af det, man kalder de »utilsigtede tilskud«, typisk rammer børn i en truet social situation, hvor man uden bagatelgrænse har mulighed for et klart forebyggende arbejde.

Med hensyn til § 58 ønsker mindretallet en tilbageførelse til retstilstanden forud for de forringelser, der blev gennemført, da man tog socialindkomstbegrebet med ved beregning af støtten til bl.a. invalidebil.

Det er efter mindretallets opfattelse urimeligt at koble den foreslåede ændring sammen med den nuværende økonomiske situation. Mindretallet er enig med Bolig-, Motor- og Hjælpemiddeludvalget, når det udtaler, at regeringen ikke kan fritages for enhver form for prioritering, og hvis den rigtige politik koster noget, skal den vel ikke på forhånd opgives, alene fordi den koster noget.

Et fjerde mindretal (det radikale venstres medlem af udvalget) udtaler:

Det radikale venstre ønsker ikke at tage medansvar for lovforslagets gennemførelse. Den skiftende politik, som har været ført i spørgsmålet om støtte til handicappede, har været en belastning såvel for de familier, der er blevet berørt af ændringerne, som for de sociale forvaltninger, ankesystemet m.m.

I konsekvens heraf vil det radikale venstre undlade at stemme ved afstemningerne om ændringsforslagene, og mindretallet indstiller lovforslaget til forkastelse ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Til § 1

Af socialministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Agerschou (SF), Birthe Hansen (SF) og Aase Olesen (RV)):

1) Nr. 1 affattes således:

»1. I § 48, stk. 1, indsættes efter »de nødvendige merudgifter ved forsørgelsen, der er en følge af handicappet« ordene: », såfremt disse overstiger 2.400 kr. i løbet af et kalenderår.«

2) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. I § 48 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Beløbsbegrænsningen i stk. 1 gælder dog ikke:

- 1) Personer, der i hjemmet forsørger et barn med et vidtgående handicap.
- 2) Personer, der i hjemmet forsørger et barn med en kronisk lidelse.
- 3) Personer, der i hjemmet forsørger et handicappet barn, og som ikke selv har midler til at afholde merudgiften.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

02. I § 48, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »2« til: »3«.

Af et mindretal (Albertsen (S), Torben Lund (S), Lykketoft (S), Inge Fischer Møller (S), Erik B. Smith (S) og Taanquist (S)):

3) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 58, stk. 3, affattes 2. pkt. således:

»Støtten ydes som rentefri lån inden for en ramme på 85.000 kr.«

Af socialministeren, tiltrådt af et mindretal (Agnete Laustsen (KF), Lizzie Lichtenberg (KF), Hans Jørgen Holm (V), Henrik Toft (V), Yvonne Herløv Andersen (CD), Birgith Mogensen (CD), Tove Niemann (FP) og Inge Krogh (KrF)):

4) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 58, stk. 3, affattes 2. pkt. således:

»Støtten ydes som rentefri lån inden for en ramme på 80.000 kr.«

Af mindretallet under nr. 3, tiltrådt af socialministeren samt mindretallet under nr. 4:

5) I det under nr. 2 foreslåede § 58, stk. 3, 4. pkt., udgår »75.000 kr.«, og i stedet indsættes: »100.000 kr.«.

Af socialministeren, tiltrådt af mindretallet under nr. 4:

6) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»03. § 58, stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. De beløb, der er nævnt i stk. 3, forhøjes pr. 1. januar 1985 med 4 pct. Beløbene afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 1.000.«

Bemærkninger

Til nr 1. og 2

Der udbetales kun hjælp, når merudgiften overstiger 2.400 kr. i løbet af et kalenderår, medmindre der er tale om personer, der forsørger et barn med et vidtgående handicap eller et barn med en kronisk lidelse. Fra beløbsgrænsen i stk. 1 undtages tillige personer, der ikke selv har midler til at afholde merudgiften.

Ved lavindkomst forstås som udgangspunkt indtægter under dagpengemaksimum. Ved administrationen heraf skal man derudover kunne se bort fra beløbsgrænsen efter en samlet behovsvurdering.

Ændringsforslag nr. 1 forhindrer ikke kommunerne i at udbetale hjælp til merudgifter under 2.400 kr., såfremt de skønner, at de samlede udgifter i løbet af året vil overstige 2.400 kr.

Har en familie selv afholdt løbende udgifter, der overstiger 2.400 kr., skal hele beløbet efterfølgende udbetales.

Hvis en familie har flere børn med handicap, skal udgifterne sammenlægges.

Til nr. 3

Ændringsforslaget indebærer en forhøjelse af lånerammen pr. 1. januar 1984 til 85.000 kr., og denne låneramme fastsættes hermed i selve loven.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at en

sådan forhøjelse set i sammenhæng med de nye regler om anvendelsen af salgsprovenu vil give en betydelig, men tiltrængt lettelse for personer med invaliditet ved biludskiftning.

Nettoudgiften i 1984 ved forhøjelsen af lånerammen anslås til 10,2 mill. kr. Bruttoudgiften skønnes at udgøre 11,3 mill. kr., medens merafdragene pr. år skønnes at andrage ca. 1,1 mill. kr.

Til nr. 4

Ændringsforslaget indbærer en forhøjelse af lånerammen pr. 1. januar 1984 til 80.000 kr., og denne låneramme fastsættes hermed i selve loven.

Nettoudgiften i 1984 ved forhøjelsen af lånerammen anslås til ca. 4,5 mill. kr. Bruttoudgiften skønnes at udgøre ca. 5 mill. kr. pr. år, mens merafdragene pr. år skønnes at udgøre ca. 0,5 mill. kr.

Til nr. 5

Ændringsforslaget indebærer en forhøjelse af socialindkomstgrænsen, der pr. 1. januar 1984 fastsættes til 100.000 kr.

Forhøjelse af den afdragspligtige del af lånet vil herefter ske med 20 pct. af den del af socialindkomsten, som overstiger 100.000 kr.

Merudgiften i 1984 anslås til ca. 1 mill. kr.

Agnete Laustsen (KF) Lizzie Lichtenberg (KF) Hans Jørgen Holm (V) Henrik Toft (V)

Yvonne Herløv Andersen (CD) fmd. Birgith Mogensen (CD) Tove Niemann (FP) nfmd.

Inge Krogh (KrF) Albertsen (S) Torben Lund (S) Lykketoft (S)

Inge Fischer Møller (S) Erik B. Smith (S) Taanquist (S) Aase Olesen (RV)

Agerschou (SF) Birthe Hansen (SF)

Partiet VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Nogle af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 4:

Den foreslåede ændring af § 48 skønnes at ville medføre en årlig besparelse på 8–10 mill. kr. Der udbedes en udtømmende redegørelse for, hvorledes dette skøn er foretaget.

Svar:

Socialstyrelsen har, under forudsætning af, at der ved indførelse af en bagatelgrænse ved ydelse af hjælp efter § 48, stk. 1, skulle spares et beløb svarende til merudgiften ved ophævelse af betalingsreglerne efter § 58, skønnet, at denne besparelse på 8–10 mill. kr. kunne opnås ved at fastsætte bagatelgrænsen for hjælp efter § 48, stk. 1, til 200 kr. pr. må-

ned.

1. Statistikgrundlag.

Som grundlag for beregningerne er anvendt udgiftsfordelingen i socialstyrelsens særundersøgelse om anvendelsen af § 48, stk. 1, i henholdsvis 1980 og 1981, jfr. den til udvalget den 2. november 1983 fremsendte rapport.

Nedenfor i tabel 1 er vist udviklingen i antal familier, der har modtaget hjælp efter § 48, stk. 1, og de samlede udgifter til § 48, stk. 1, i årene 1980–1982. For 1983 er vist det seneste udgiftsskøn, jfr. ændringsforslag til FFL 1984 af 17. oktober 1983.

Tabel 1

	Bistand efter § 48, stk. 1	
	Antal familier ¹⁾	Udgift mill. kr. løbende priser 1983
1980	40.434	179
1981	24.664	131
1982	21.660	129
FL 1983	—	150

¹⁾ Opgørelsesmetoden er ændret i 1982. For at gøre tallene sammenlignelige har Danmarks Statistik opgjort materialet for 1980 og 1981 efter den nye metode. Antal familier efter tidligere opgørelse 41.527 i 1980 og 25.298 i 1981.

1980 er det seneste år, hvor regler svarende til de i dag gældende for ydelse af hjælp efter § 48, stk. 1, har været i kraft igennem hele året. I perioden 1. januar 1981 til 9. juni 1982 kunne hjælp kun ydes efter en behovsvurdering.

I denne periode skete som følge heraf et kraftigt fald både i udgifter og i antal familier med bistand. Nedgangen i antal familier var især koncentreret blandt de familier, som havde mindre merudgifter.

På trods af at ydelsen fra juni 1982 igen skulle gives uafhængigt af familiens økonomiske forhold, er der ikke i købet af 1982

sket en tilbagevenden til anvendelse af ydelsen i samme omfang som før 1981.

På grundlag af socialstyrelsens undersøgelse om anvendelsen af § 48, stk. 1, i 1981 er det beregnet, at ca. 5.800 sager blev afsluttet i løbet af de første måneder af 1981 som følge af de ændrede regler pr. 1. januar 1981. Da det således kun er ca. 19.500 familier (25.298 ÷ 5.800), som i 1981 har fået bevilget fortsat hjælp efter behovsvurderingens indførelse, er antallet af familier med bistand efter § 48, stk. 1, i 1982 reelt kun steget med ca. 2.000.

Reguleres udgiften i 1981 på grundlag af foranstående, fås en udgift på 127,5 mill. kr.

(løbende priser 1983). Stigningen fra 1981 til 1982 har derfor reelt været ca. 1 mill. kr.

I FL 1983 var der oprindeligt budgetteret med en udgift, der lå på samme niveau som udgiften i 1980, nemlig 175 mill. kr. i løbende priser 1983. Imidlertid viser kommunernes anmodninger om statsrefusion, at udgiften i 1983 næppe bliver over 150 mill. kr. (løbende priser 1983). Dette svarer til, at ca. halvdelen af den forventede merudgift efter ændringen i juni 1982 er blevet realiseret. Af den nyetablerede kvartalsstatistik over kontanthjælpsydelse, som udarbejdet af Danmarks Statistik, fremgår, at antallet af familier med bistand efter § 48, stk. 1, er steget med godt 50 pct. fra juni 1982 til juni 1983 og med knap 25 pct. fra september 1982 til september 1983.

Disse tal tyder på, at den lille stigning i 1982 umiddelbart efter ændringen af reglerne blot var udtryk for en vis træghed i omstillingen, hvorefter den forventede tilbagevenden til anvendelsen af bestemmelsen i samme omfang som før den 1. januar 1981 var begyndt at slå igennem i 1983.

Da det imidlertid på nuværende tidspunkt er uvist, om den i 1983 observerede stigning vil fortsætte, forudsættes det i beregningerne, at udgiftsstrukturen og udgiftsniveauet i 1983 og fremover vil svare til en mellemting mellem 1980, hvor der var mange familier med bistand til mindre merudgifter, og 1981, hvor en stor del af familierne med mindre merud-

gifter var afskåret fra at få bistand, jfr. f.eks. tabel 13.2. i 1982-rapporten om anvendelse af bistandslovens § 48, stk. 1.

2. Beregninger

Besparselsen ved en bagatelgrænse er beregnet ved 3 forskellige udformninger af bestemmelsen:

1. alle omfattes af bagatelgrænsen,
2. et antal familier svarende til det antal, som i undersøgelsen om anvendelsen af § 48, stk. 1, i løbet af året foruden hjælp efter § 48, stk. 1, havde modtaget anden kontanthjælp (§§ 37, 40, stk. 1, og/eller § 42, stk. 1, og/eller § 43), friholdes for selv at afholde beløb under bagatelgrænsen,
3. foruden familier nævnt under pkt. 2 friholdes familier, hvis barn har et vidtgående fysisk eller psykisk handicap eller en anden kronisk lidelse, for selv at afholde beløb under bagatelgrænsen.

For hver af disse 3 udformninger af bestemmelsen er i *tabel 2* vist fremgangsmåden ved beregningen af besparelsen ved en bagatelgrænse på 200 kr. pr. måned. For 1980 og 1981 (jfr. følgende pkt. 2.1. og 2.2) er beregnet, hvor stor besparelsen ville have været, hvis bagatelgrænsen havde været gældende i disse 2 år. Besparelsen i 1983 (jfr. pkt. 2.3) er derefter udregnet som en mellemting mellem besparelserne i disse 2 år. Alle beløb er opregnet til løbende priser 1983.

Tabel 2

	Besparelse ved en bagatelgrænse på 200 kr. pr. måned		
	1980	1981	1983
	løbende priser 1983 (mill. kr.)		
1. Alle omfattes af bagatelgrænsen	25	9	17
2. Friholdelse af modtagere af kontanthjælp	20	5	12
3. Friholdelse af kontanthjælpsmodtagere (2) samt familier med et barn med et vidtgående fysisk eller psykisk handicap/anden kronisk lidelse	15	3,5	9

Idet bagatelgrænsen forudsættes anvendt på det månedligt udbetalte beløb, dog med mulighed for at korrigere for den samlede merudgift i løbet af 1 år, er der i beregningerne korrigeret for, at omkring 45 pct. af

familierne kun har modtaget hjælp en del af året.

2.1. Besparelsen i 1980

Ved beregningen er taget udgangspunkt i 1980-undersøgelsen om anvendelsen af § 48,

stk. 1. Beløbet 200 kr. pr. måned er fremkommet som den forholdsmæssige værdi mellem årlige udgifter på under henholdsvis 1.500 kr. og 2.000 kr., idet disse, opregnet til løbende priser 1983, svarer til henholdsvis ca. 165 kr. og ca. 220 kr. pr. måned.

Af undersøgelsen i 1980 om anvendelsen af § 48, stk. 1, fremgår, at ca. 20 pct. af familierne i løbet af året foruden hjælp efter § 48, stk. 1, havde modtaget hjælp efter § 37 og/eller § 40, stk. 1, og/eller § 42, stk. 1.

Under punkt 2 i tabellen er vist besparelsen, hvis disse familier friholdes fra selv at afholde beløb under bagatelgrænsen. Som samlet udgift er anvendt 179 mill. kr. jfr. tabel 1.

2.2. Besparelsen i 1981

Ved beregningen er taget udgangspunkt i tabel 13.3 i 1981-rapporten om anvendelsen af § 48, stk. 1. Beløbet 200 kr. pr. måned svarer i tabellen til en årlig udgift på under 2.000 kr.

Af 1981-undersøgelsen fremgår, at ca. 45 pct. af familierne med små merudgifter i løbet af året foruden bistand efter § 48, stk. 1, havde modtaget hjælp efter § 37 og/eller § 40, stk. 1, og/eller § 42, stk. 1, og/eller § 43. Under punkt 2 er som for 1980 vist besparelsen, hvis disse familier friholdes fra selv at afholde beløb under bagatelgrænsen. Som samlet udgift er anvendt 127,5 mill. kr.

2.3. Besparelsen i 1983

På grundlag af de foreliggende statistiske oplysninger, jfr. tabel 1, antages det som allerede nævnt, at udgiftsstruktur og -niveau i 1983 svarer til en mellemting mellem 1980 og 1981.

Af beregningsmåden følger, at godt 25 pct. af familierne ved den under punkt 2 i tabel 2 viste besparelse friholdes fra selv at afholde beløb under bagatelgrænsen.

Når det forudsættes, at også familier med et barn med et vidtgående fysisk eller psykisk handicap eller en anden kronisk lidelse friholdes fra selv at afholde beløb under bagatelgrænsen, fremkommer, som vist under punkt 3 i tabellen, en besparelse i størrelsesordenen 9 mill. kr. pr. år ved indførelse af en bagatelgrænse på 200 kr. pr. måned ved ydelse af hjælp efter § 48, stk. 1.

Denne beregning er forbundet med en del usikkerhed, dels fordi der bygges på et usikkert skøn om antallet af familier med hjælp til mindre merudgifter efter den seneste ændring af § 48, stk. 1, pr. 9. juni 1982, dels på grund af usikkerhed om, hvor mange familier der vil blive undtaget fra bagatelgrænsen som følge af, at de ikke selv har midler til at afholde udgiften.

Spørgsmål 13:

Der ønskes en detaljeret beskrivelse af, hvorledes mindreudgifterne og merudgifterne opstår.

Svar:

Ifølge forslaget til ændring af bistanndslovens § 58, stk. 5, kan der ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af forskellen mellem støtte efter stk. 3 og anskaffelsesprisen for en større og dyrere bil, når der foreligger ganske særlige forhold i forbindelse med en persons invaliditet.

Dette betyder, at den del af støtten, der ligger inden for den almindelige låneramme, der i 1983 er fastsat til 73.000 kr., ydes efter samme regler som de almindelige låneramme-biler, medens støtten ud over lånerammen ydes som et rente- og afdragsfrit lån. Det vil sige, at en støttemodtager mindst skal afdrage 36.500 kr. over 6 år.

Ifølge de gældende regler ydes støtten til større og dyrere bil i forhold til den faktiske anskaffelsespris, således at et beløb svarende til bilens registreringsafgift ydes om et rente- og afdragsfrit lån (»tilskud«), medens resten ydes som et rentefrit lån, der skal tilbagebetales.

Socialindkomsten finder ikke anvendelse i disse tilfælde, og afdragsbeløbene fastsættes således, at lånet efter 6 år er nedbragt til den anslåede brugtvognspris.

Såfremt bilen f.eks. koster 130.000 kr., hvoraf 80.000 kr. er registreringsafgift, og brugtvognsprisen efter 6 år er 30.000 kr., skal der altså afdrages 20.000 kr. over 6 år.

Som eksemplet illustrerer, vil modtagere af støtte til de større og dyrere biler generelt få større tilbagebetalingspligtige lån efter forslaget og således blive økonomisk ligestillede med andre modtagere af støtte.

Den samlede offentlige besparelse som følge heraf skønnes at blive 7 mill. kr. årligt i

en ligevægtssituation, dvs. når de nye regler har været gældende i mindst 6 år.

Det er endvidere hensigten – som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget – i de nye regler at fastsætte følgende:

- Indførelse af et funktionsevnekriterium som grundlag for tildelingen i stedet for det nuværende graduerede invaliditetskriterium.
- Ophævelse af kravet om, at bilen kun må bruges af personen med invaliditet.
- Indførelse af ens låneramme for almindelige bilbevillinger.
- Indførelse af en adgang til at anvende et eventuelt nettoprovenu i en udskiftningssituation til køb af ny bil ud over lånerammen.

ad a. Det skønnes, at det ændrede tildelingskriterium ikke vil få økonomiske konsekvenser og ikke vil påvirke det samlede antal støttemodtagere, men blot resultere i en ændret sammensætning af gruppen.

ad b. Der er ikke beregnet nogen offentlig merudgift som følge af lempelsen.

ad c. Efter de gældende regler ydes der støttemodtagere, hvis invaliditet ikke skønnes at være *svær* eller *meget svær*, et rentefrit lån på indtil $\frac{1}{4}$ af det maksimumsbeløb, der kan ydes til personer med *svær* eller *meget svær* invaliditet (max. 54.750 kr. mod 73.000 kr.).

Der skal mindst afdrages $\frac{2}{3}$ af beløbet, medens højst $\frac{1}{3}$ nedskrives på disse lån.

Forslaget om at indføre ens låneramme for alle støttemodtagere skønnes at ville medføre merudgifter for det offentlige på 3 mill. kr. årligt.

ad d. Såfremt ansøgeren i forvejen ejer et motorkøretøj, hvortil der er ydet støtte, skal provenuet ved salg af dette efter de gældende regler fradrages i det nye lån.

Det er hensigten at ændre denne regel, således at et provenu ved udskiftning kan anvendes til køb af en bil ud over lånerammen.

Såfremt alle støttemodtagere ved udskiftning af bil køber en dyrere bil ud over lånerammen, skønnes låneudgifterne at ville stige med ca. 6 mill.kr. årligt.

Dette vil blive modsvaret af en stigning i det beløb, der skal tilbagebetales, og i ligevægtssituationen efter mindst 6 år skønnes reglens afskaffelse at være udgiftsneutral.

Der må generelt tages betydelige forbehold over for de anvendte indkomstfordelinger og de beregningskonsekvenser, disse medfører, ligesom der må tages forbehold for en generel stigning i antallet af nyindregistrerede biler.

Spørgsmål 29:

Hvad vil merudgiften i 1984 andrage ved at hæve socialindkomstgrænsen fra 75.000 kr. til 100.000 kr. pr. 1. januar 1984?

Svar:

Socialstyrelsen skønner at en lempelse af reglerne om tilbagebetaling næppe vil forøge antallet af ansøgere. Det forudsættes derfor, at der i 1984 vil blive givet støtte til 1.500 biler – jævnt fordelt over hele året.

Ved en socialindkomstgrænse på 75.000 kr. er mertilbagebetaling i en ligevægtssituation beregnet til ca. 4,9 mill. kr., jfr. følgende:

Socialindkomst 1.000 kr.	Antal biler fordelt på socialindkomstgrupper	Mertilbagebetaling, 20 pct. af indtægter over 75.000 kr.	
0-39,9	507		
40,0-74,9	488		
75,0-99,9	158	$12.500 \times 20 \times 158$ (:100)	= 395.000
1,0-124,9	180	$37.500 \times 20 \times 180$ (:100)	= 1.350.000
125,0-149,9	83	62.500×20 (:100)	= 1.037.500
150,0 og derover (max. 250,0)	84	$125.000 \times 20 \times 84$ (:100)	= 2.100.000
I alt	1.500		4.882.500
		Afrundet til	4,9 mill. kr.

Såfremt socialindkomstgrænsen på 75.000 kr. forhøjes til 100.000 kr. vil mertilbagebetaling i en ligevægtssituation udgøre:

Socialindkomst 1.000 kr.	Antal biler fordelt på socialindkomstgrup- per	Mertilbagebetaling, 20 pct. af indtægt over 100.000 kr.	
100.000	1.153		
100-125.000	180	$12,5 \times 20 \times 180$ (:100)	= 450.000
125-150.000	83	$37,5 \times 20 \times 83$ (:100)	= 622.500
150-250.000	84	$100.000 \times 20 \times 84$ (:100)	= 1.680.000
I alt	1.500		2.752.500
		Afrundet til	2,8 mill. kr.

Mindreindtægten ved forhøjelse af socialindkomstgrænsen fra 75.000 kr. til 100.000 vil således i en ligevægtssituation udgøre 4,9 mill. kr. ÷ 2,8 mill. kr. = ca. 2,1 mill. kr.

I 1984, hvor det forudsættes, at anskaffelsestidspunktet fordeles jævnt over hele året, vil mindreindtægten således udgøre ca. halvdelen af ovennævnte beløb, dvs. ca. 1 mill. kr.

Socialministeriet kan henholde sig til for-

anstående.

Spørgsmål 30:

Hvad vil merudgiften andrage i 1984 ved at hæve lånerammen til 100.000 kr. fra 1. januar 1984?

Svar:

Socialstyrelsen oplyser følgende:

En forhøjelse af lånerammen vil for de 1.270 almindelige biler medføre følgende merudgifter:

$$1.270 \times (100.000 \div 73.000 \text{ kr.})$$

$$1.270 \times 27.000 \text{ kr.} =$$

$$1.270 \times 27.000 \text{ kr.} = \text{Merudgifter } 34,3 \text{ mill. kr.}$$

Dette beløb må imidlertid korrigeres for forøgelsen af afdragene, jfr. nedenfor:

Ifølge det fremsatte forslag afdrager alle 1.500 biler (inkl. de 230 § 8-biler) halvdelen af lånet. På årsbasis svarer dette til:

$$1.500 \times 73.000 \text{ kr.} (:2 \times 6) = \dots\dots\dots 9,1 \text{ mill. kr.}$$

Med en forhøjet låneramme på 100.000 kr. vil det samlede afdrag på årsbasis andrage:

$$12,5 \text{ mill. kr.}$$

$$1.500 \times 100.000 \text{ kr.} (:2 \times 6)$$

$$\text{Merafdrag (indtægt)} \quad 3,4 \text{ mill. kr.}$$

Da bilerne anskaffes over hele året, kan man for 1984 kun påregne et merafdrag på halvdelen af ovennævnte beløb, eller ca. 1,7 mill. kr.

Nettoudgiften for 1984 kan herefter anslås til følgende:

Merudgifter	34,3 mill. kr.
Merindtægter	1,7 mill. kr.
Nettoudgifter	ca. 32,6 mill. kr.

Socialministeriet kan henholde sig til foranstående.

Spørgsmål 31:

Der udbedes en nøje specificeret beregning af merudgiften ved at ophæve den ved bekendtgørelse nr. 470 af 22. oktober 1980 § 41, stk. 3-9, fastsatte bestemmelse om betaling for hjælpemidler.

Svar:

Størrelsen af egenbetalingen for hjælpemidler fremgår af de kommunale regnskaber. Siden reglernes ikrafttræden pr. 1. januar 1981 har de samlede udgifter og egenbetalingen udgjort de nedenfor viste beløb.

	Hjælpemidler, ekskl. motorkøretøjer	
	Samlede udgifter (mill. kr.)	Egenbetaling (løbende priser)
Regnskab 1981	411,7	15,4
Regnskab 1982	487,6	11,1
Refusionsanmodning 1983	503,3	8,7

For 1983 er vist beløbene, som de fremgår af kommunernes anmodninger om statsrefusion for oktober kvartal.

På grundlag heraf skønner socialstyrelsen, at en ophævelse af egenbetalingen efter bestemmelser i hjælpemiddelbekendtgørelsens § 41, stk. 3-9, vil medføre en merudgift på 8-10 mill. kr. i løbende priser 1983.

Socialministeriet kan henholde sig til foranstående.

Spørgsmål 32:

Der udbedes en nøje specification af udtrykket »besparelser som følge af justeringer på det almindelige hjælpemiddelområde«.

Svar:

De nævnte »besparelser som følge af justeringer på det almindelige hjælpemiddel-

område« dækker over følgende ændringer:

Merudgift som følge af indførelse af tilskud til utensilier til insulinkrævende diabetikere ca.	(÷) 7 mill. kr.
Merindtægt som følge af ændring af reglerne om tilskud til kontaktlinser til nærsynede ca.	(+) 10 mill. kr.
Merindtægt som følge af ændring af reglerne om indlæg i fodtøj ca.	(+) 6 mill. kr.
Merindtægt i alt ca.	(+) 9 mill. kr.

Det skal bemærkes, at skønnet over de økonomiske konsekvenser af justeringerne er behæftet med stor usikkerhed.